

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 6 października 2016 r.

Poz. 1630

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA¹⁾

z dnia 19 września 2016 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie świadectw kwalifikacji

Na podstawie art. 94 ust. 8 i 9 oraz art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2016 r. poz. 605, 904 i 1361) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 3 czerwca 2013 r. w sprawie świadectw kwalifikacji (Dz. U. poz. 664) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 3 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) masie startowej – rozumie się przez to masę bezzałogowego statku powietrznego gotowego do lotu;”;

2) w § 32 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Szkolenie lotnicze w celu uzyskania uprawnienia dodatkowego określającego kategorię oraz masę startową statku powietrznego, wpisanego do świadectwa kwalifikacji operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe, może odbywać się metodą samokształcenia przy uwzględnieniu zakresu wiedzy i umiejętności wymaganych dla tego uprawnienia określonych w załączniku nr 6 do rozporządzenia.”;

3) załącznik nr 6 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;

4) załącznik nr 11 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. 1. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego dokonuje, na wniosek członka personelu lotniczego, wymiany jego świadectwa kwalifikacji operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe, zwanego dalej „świadectwem kwalifikacji operatora (UAVO)”, i uprawnień do niego wpisanych, wydanych na podstawie rozporządzenia zmienianego w § 1, na świadectwa kwalifikacji i uprawnienia do nich wpisane na warunkach określonych w ust. 4.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się najpóźniej 30 dni przed upływem ważności uprawnienia podstawowego wpisanego do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO).

3. We wniosku, o którym mowa w ust. 1, podaje się imię i nazwisko, numer PESEL, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, obywatelstwo, adres zamieszkania, numer telefonu lub adres poczty elektronicznej wnioskującego.

4. Wymiana, o której mowa w ust. 1, może nastąpić najpóźniej:

1) w dniu upływu ważności uprawnienia podstawowego wpisanego do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO);

2) w dniu upływu ważności uprawnienia podstawowego, które zostało wpisane do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) jako ostatnie – w przypadku gdy do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) jest wpisane więcej niż jedno uprawnienie podstawowe.

¹⁾ Minister Infrastruktury i Budownictwa kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Budownictwa (Dz. U. poz. 1907 i 2094).

5. Świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z:

- 1) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego samolot bezzałogowy (A), śmigłowiec bezzałogowy (H), sterowiec bezzałogowy (AS), wielowirnikowiec bezzałogowy (MR) lub inny bezzałogowy statek powietrzny (O) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego do 2 kg – podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem dodatkowym określającym kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg ($UAV < 5 \text{ kg}$);
- 2) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego samolot bezzałogowy (A) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 2 kg do 7 kg lub
 - b) od 7 kg do 25 kg– podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg ($UAV < 5 \text{ kg}$) i samolot bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg ($UAV(A) < 25 \text{ kg}$);
- 3) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego śmigłowiec bezzałogowy (H) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 2 kg do 7 kg lub
 - b) od 7 kg do 25 kg– podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg ($UAV < 5 \text{ kg}$) i śmigłowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg ($UAV(H) < 25 \text{ kg}$);
- 4) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego sterowiec bezzałogowy (AS) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 2 kg do 7 kg lub
 - b) od 7 kg do 25 kg– podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg ($UAV < 5 \text{ kg}$) i aerostat bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg ($UAV(AS) < 25 \text{ kg}$);
- 5) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego wielowirnikowiec bezzałogowy (MR) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 2 kg do 7 kg lub
 - b) od 7 kg do 25 kg– podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg ($UAV < 5 \text{ kg}$) i wielowirnikowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg ($UAV(MR) < 25 \text{ kg}$);
- 6) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego inny bezzałogowy statek powietrzny (O) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 2 kg do 7 kg lub
 - b) od 7 kg do 25 kg– podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg ($UAV < 5 \text{ kg}$) i aerostat bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg ($UAV(AS) < 25 \text{ kg}$);
- 7) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego samolot bezzałogowy (A) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 25 kg do 50 kg lub

- b) od 50 kg
 - podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg (UAV < 5 kg) i samolot bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg (UAV(A) < 150 kg);
- 8) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego śmigłowiec bezzałogowy (H) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 25 kg do 50 kg lub
 - b) od 50 kg
 - podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg (UAV < 5 kg) i śmigłowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg (UAV(H) < 150 kg);
- 9) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego sterowiec bezzałogowy (AS) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 25 kg do 50 kg lub
 - b) od 50 kg
 - podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg (UAV < 5 kg) i aerostat bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg (UAV(AS) < 150 kg);
- 10) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego wielowirnikowiec bezzałogowy (MR) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 25 kg do 50 kg lub
 - b) od 50 kg
 - podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg (UAV < 5 kg) i wielowirnikowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg (UAV(MR) < 150 kg);
- 11) uprawnieniem podstawowym dotyczącym kategorii statku powietrznego inny bezzałogowy statek powietrzny (O) wraz z uprawnieniem podstawowym dotyczącym maksymalnej masy startowej (MTOM) bezzałogowego statku powietrznego:
 - a) od 25 kg do 50 kg lub
 - b) od 50 kg
 - podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniami dodatkowymi określającymi kategorię oraz masę startową statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg (UAV < 5 kg) i aerostat bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg (UAV(AS) < 150 kg);
- 12) uprawnieniem podstawowym do wykonywania lotów jedynie w zasięgu wzroku operatora VLOS – podlega wymianie na uprawnienie podstawowe do wykonywania lotów jedynie w zasięgu wzroku;
- 13) uprawnieniem podstawowym do wykonywania lotów jedynie w zasięgu wzroku operatora VLOS wraz z uprawnieniem podstawowym do wykonywania lotów poza zasięgiem wzroku operatora BVLOS – podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem podstawowym do wykonywania lotów w zasięgu i poza zasięgiem wzroku;
- 14) uprawnieniem podstawowym do wykonywania lotów poza zasięgiem wzroku operatora BVLOS – podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem podstawowym do wykonywania lotów w zasięgu i poza zasięgiem wzroku;
- 15) uprawnieniem dodatkowym instruktora INS – podlega wymianie na świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem dodatkowym instruktora INS.

§ 3. Świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) oraz wpisane do nich uprawnienia wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

§ 4. Zaświadczenia o ukończeniu szkolenia lotniczego teoretycznego i szkolenia praktycznego do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność przez okres roku od dnia wejścia w życie rozporządzenia. Zaświadczenia uznaje się za zaświadczenia potwierdzające ukończenie odpowiednio szkolenia teoretycznego lub szkolenia praktycznego do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) zgodnie z przepisami rozporządzenia.

§ 5. 1. Szkolenia lotnicze do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) rozpoczęte przed dniem wejścia w życie rozporządzenia uznaje się za przeprowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia.

2. Nadzorowaną praktykę instruktorską do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) rozpoczętą przed dniem wejścia w życie rozporządzenia uznaje się za odbytą zgodnie z przepisami rozporządzenia.

3. Egzamin państwowe do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) przeprowadzone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia uznaje się za przeprowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia.

§ 6. 1. Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego ogłasza programy szkolenia do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO), o których mowa w § 32 ust. 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia zmienianego w § 1, najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

2. Podmioty szkolące wprowadzą do stosowania programy szkolenia do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO), o których mowa w § 32 ust. 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia zmienianego w § 1, najpóźniej w terminie 30 dni od dnia ich ogłoszenia.

3. Szkolenie lotnicze do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) rozpoczęte przed dniem wprowadzenia do stosowania programów szkolenia, o których mowa w § 32 ust. 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia zmienianego w § 1, może być kontynuowane na podstawie dotychczasowych warunków.

§ 7. Podmioty szkolące, prowadzące działalność szkoleniową przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do czasu wprowadzenia do stosowania programów szkolenia, o których mowa w § 32 ust. 3 pkt 1 lit. a, prowadzą szkolenie lotnicze na dotychczasowych warunkach.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Infrastruktury i Budownictwa: *A. Adamczyk*

Załącznik nr 1**SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE KWALIFIKACJI LOTNICZYCH W ZAKRESIE WIEDZY,
UMIEJĘTNOŚCI I PRAKTYKI DLA ŚWIADECTWA KWALIFIKACJI OPERATORA BEZZAŁOGOWEGO
STATKU POWIETRZNEGO UŻYWANEGO W CELACH INNYCH NIŻ REKREACYJNE LUB SPORTOWE (UAVO)****1.1. Przepisy ogólne**

1.1.1. Świadectwo kwalifikacji operatora bezzałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne lub sportowe, zwane dalej „świadectwem kwalifikacji operatora (UAVO)”, upoważnia do samodzielnego wykonywania czynności lotniczych w zakresie wynikającym z uprawnień wpisanych do tego świadectwa, o których mowa w pkt 1.2.1 i 1.2.2.

1.2. Uprawnienia wpisywane do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO)

1.2.1. Do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) są wpisywane następujące uprawnienia podstawowe:

- 1) uprawnienie do wykonywania lotów jedynie w zasięgu wzroku, zwane dalej „uprawnieniem VLOS”;
- 2) uprawnienie do wykonywania lotów w zasięgu i poza zasięgiem wzroku, zwane dalej „uprawnieniem BVLOS”.

1.2.1.1. Do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) wraz z uprawnieniem VLOS wpisuje się co najmniej jedno uprawnienie dodatkowe, o którym mowa w pkt 1.2.2 ppkt 1.

1.2.1.2. Do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) wraz z uprawnieniem BVLOS wpisuje się co najmniej jedno uprawnienie dodatkowe, o którym mowa w pkt 1.2.2 ppkt 1, o ile nie było ono już wpisane do świadectwa.

1.2.2. Do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) mogą być wpisane uprawnienia dodatkowe:

- 1) określające kategorię oraz masę startową statku powietrznego, zwane dalej „uprawnieniem na kategorię statku powietrznego”:
 - a) bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg (UAV < 5 kg),
 - b) samolot bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg (UAV(A) < 25 kg),
 - c) samolot bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg (UAV(A) < 150 kg),
 - d) śmigłowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg (UAV(H) < 25 kg),
 - e) śmigłowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg (UAV(H) < 150 kg),
 - f) aerostat bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg (UAV(AS) < 25 kg),
 - g) aerostat bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg (UAV(AS) < 150 kg),
 - h) wielowirnikowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg (UAV(MR) < 25 kg),
 - i) wielowirnikowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg (UAV(MR) < 150 kg);
- 2) uprawnienie instruktora INS.

1.2.2.1. Uprawnienie na kategorię statku powietrznego upoważnia do wykonywania lotów tą kategorią i w zakresie masy startowej bezzałogowego statku powietrznego, którą określa to uprawnienie.

1.2.2.2. Wraz z uprawnieniem, o którym mowa w pkt 1.2.2 ppkt 1 lit. b–i, wpisuje się uprawnienie, o którym mowa w pkt 1.2.2 ppkt 1 lit. a, o ile nie było ono już wpisane do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO).

1.2.2.3. Uprawnienie instruktora INS upoważnia do prowadzenia szkolenia lotniczego do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) i w zakresie posiadanych przez instruktora INS uprawnień podstawowych i dodatkowych, o których mowa w pkt 1.2.1 i 1.2.2. Uprawnienie instruktora INS upoważnia do prowadzenia szkolenia lotniczego do uzyskania uprawnienia instruktora INS pod warunkiem wyszkolenia co najmniej 10 kandydatów do poziomu umożliwiającego uzyskanie przez nich świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO).

1.2.2.4. Posiadacz uprawnienia, o którym mowa w pkt 1.2.2 ppkt 1 lit. b, d, f lub h, może wykonywać loty próbne albo próby w locie daną kategorią bezzałogowego statku powietrznego o masie startowej większej niż 25 kg i nie większej niż 150 kg wpisaną do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO), realizowane na potrzeby jednostek naukowych, podmiotów projektujących lub produkujących bezzałogowe statki powietrzne, jeżeli loty te nie są lotami polegającymi na świadczeniu usług lotniczych.

1.2.2.5. Posiadacz uprawnienia, o którym mowa w pkt 1.2.2 ppkt 1 lit. c, e, g lub i, może wykonywać loty próbne albo próby w locie daną kategorią bezzałogowego statku powietrznego o masie startowej większej niż 150 kg wpisaną do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO), realizowane na potrzeby jednostek naukowych, podmiotów projektujących lub produkujących bezzałogowe statki powietrzne, jeżeli loty te nie są lotami polegającymi na świadczeniu usług lotniczych.

1.3. Szczegółowe wymagania dotyczące kwalifikacji lotniczych w zakresie wiedzy, umiejętności i praktyki oraz zakres szkolenia lotniczego niezbędnego do uzyskania tych kwalifikacji dla świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) i uprawnień podstawowych

1.3.1. Uprawnienie VLOS

1.3.1.1. Uprawnienie VLOS wpisuje się do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) po ukończeniu szkolenia teoretycznego i szkolenia praktycznego oraz zdaniu egzaminu państwowego przed egzaminatorem komisji egzaminacyjnej w zakresie wymaganym dla tego uprawnienia.

1.3.1.2. Szkolenie teoretyczne. Szkolenie teoretyczne do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem VLOS powinno zagwarantować kandydatowi nabycie wiedzy z następujących przedmiotów:

- 1) prawo lotnicze: przepisy dotyczące uzyskiwania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO), przepisy i procedury ruchu lotniczego, służby i organy ruchu lotniczego, klasyfikacja przestrzeni powietrznej, skutki naruszenia przepisów lotniczych;
- 2) człowiek jako operator bezzałogowego statku powietrznego;
- 3) zasady wykonywania lotów w zasięgu wzroku (VLOS);
- 4) bezpieczeństwo wykonywania lotów i sytuacje niebezpieczne;
- 5) obsługa, budowa i działanie systemów, podzespołów bezzałogowego statku powietrznego oraz zasady wykonywania lotów bezzałogowego statku powietrznego.

1.3.1.3. Szkolenie praktyczne.

Szkolenie praktyczne do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem VLOS powinno zagwarantować kandydatowi nabycie umiejętności w zakresie:

- 1) przygotowania do lotu bezzałogowego statku powietrznego;
- 2) obsługi naziemnej i oceny jego zdadności do lotu;
- 3) bezpiecznego wykonywania czynności lotniczych;
- 4) wykonywania procedur pilotażowych normalnych oraz procedur mających zastosowanie w sytuacjach niebezpiecznych i awaryjnych.

1.3.1.4. Szkolenie teoretyczne i szkolenie praktyczne powinno uwzględniać różnorodność bezzałogowych statków powietrznych, na których będą one prowadzone, oraz zróżnicowany stopień wiedzy, umiejętności i praktyki osób przystępujących do takich szkoleń.

1.3.1.5. Egzamin teoretyczny. Kandydat ubiegający się o świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem VLOS powinien wykazać przed egzaminatorem teoretycznym podczas egzaminu teoretycznego, że posiada wiedzę niezbędną dla świadectwa kwalifikacji i uprawnienia, o które się ubiega, w zakresie przedmiotów, o których mowa w pkt 1.3.1.2.

1.3.1.6. Egzamin praktyczny. Kandydat ubiegający się o świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem VLOS powinien wykazać przed egzaminatorem praktycznym podczas egzaminu praktycznego, że posiada umiejętności niezbędne dla świadectwa kwalifikacji i uprawnienia, o które się ubiega, w zakresie, o którym mowa w pkt 1.3.1.3.

1.3.2. Uprawnienie BVLOS

1.3.2.1. Uprawnienie BVLOS wpisuje się do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) po ukończeniu szkolenia teoretycznego i szkolenia praktycznego oraz zdaniu egzaminu państwowego przed egzaminatorem komisji egzaminacyjnej w zakresie wymaganym dla tego uprawnienia.

1.3.2.2. Szkolenie teoretyczne. Szkolenie teoretyczne do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem BVLOS albo do uzyskania uprawnienia BVLOS w przypadku posiadania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem VLOS powinno zagwarantować kandydatowi nabycie wiedzy z następujących przedmiotów:

- 1) prawo lotnicze: przepisy dotyczące uzyskiwania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO), przepisy i procedury ruchu lotniczego, służby i organy ruchu lotniczego, klasyfikacja przestrzeni powietrznej, skutki naruszenia przepisów lotniczych;
- 2) meteorologia;
- 3) człowiek jako operator bezzałogowego statku powietrznego;
- 4) nawigacja;
- 5) procedury operacyjne;
- 6) osiągi i planowanie lotu;
- 7) obsługa, budowa i działanie systemów, podzespołów bezzałogowego statku powietrznego oraz zasady wykonywania lotów bezzałogowego statku powietrznego;
- 8) zasady wykonywania lotów w zasięgu wzroku (VLOS) i poza zasięgiem wzroku (BVLOS);
- 9) bezpieczeństwo wykonywania lotów, sytuacje i procedury awaryjne.

1.3.2.3. Szkolenie praktyczne. Szkolenie praktyczne do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem BVLOS albo do uzyskania uprawnienia BVLOS w przypadku posiadania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem VLOS powinno zagwarantować kandydatowi nabycie umiejętności w zakresie:

- 1) przygotowania do lotu bezzałogowego statku powietrznego;
- 2) obsługi naziemnej i oceny jego zdolności do lotu;
- 3) bezpiecznego wykonywania czynności lotniczych;
- 4) wykonywania procedur pilotażowych normalnych oraz procedur mających zastosowanie w sytuacjach niebezpiecznych i awaryjnych.

1.3.2.4. Szkolenie teoretyczne i szkolenie praktyczne powinno uwzględniać różnorodność bezzałogowych statków powietrznych, na których będą one prowadzone, oraz zróżnicowany stopień wiedzy, umiejętności i praktyki osób przystępujących do takich szkoleń.

1.3.2.5. Egzamin teoretyczny. Kandydat ubiegający się o świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem BVLOS albo o uzyskanie uprawnienia BVLOS w przypadku posiadania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem VLOS powinien wykazać przed egzaminatorem teoretycznym podczas egzaminu teoretycznego, że posiada wiedzę niezbędną dla świadectwa kwalifikacji i uprawnienia, o które się ubiega, w zakresie przedmiotów, o których mowa w pkt 1.3.2.2.

1.3.2.6. Egzamin praktyczny. Kandydat ubiegający się o świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem BVLOS albo o uzyskanie uprawnienia BVLOS w przypadku posiadania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) z uprawnieniem VLOS powinien wykazać przed egzaminatorem praktycznym podczas egzaminu praktycznego, że posiada umiejętności niezbędne dla świadectwa kwalifikacji i uprawnienia, o które się ubiega, w zakresie, o którym mowa w pkt 1.3.2.3.

1.4. Szczegółowe wymagania dotyczące kwalifikacji lotniczych w zakresie wiedzy, umiejętności i praktyki oraz zakres szkolenia lotniczego niezbędnego do uzyskania tych kwalifikacji dla uprawnień dodatkowych

1.4.1. Uprawnienie na kategorię statku powietrznego

1.4.1.1. W przypadku ubiegania się o świadectwo kwalifikacji operatora (UAVO) po raz pierwszy uprawnienie na kategorię statku powietrznego wpisuje się do świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO) wraz z uprawnieniem VLOS lub wraz z uprawnieniem BVLOS.

1.4.1.2. W przypadku posiadania co najmniej jednego uprawnienia na kategorię statku powietrznego kolejne uprawnienie na kategorię statku powietrznego wpisuje się po zdaniu egzaminu praktycznego w zakresie:

- 1) przygotowania do lotu bezzałogowego statku powietrznego danej kategorii;
- 2) obsługi naziemnej i oceny jego zdolności do lotu;
- 3) umiejętności bezpiecznego wykonywania czynności lotniczych;
- 4) wykonywania procedur pilotażowych normalnych oraz procedur mających zastosowanie w sytuacjach niebezpiecznych i awaryjnych.

1.4.2. Uprawnienie instruktora INS

1.4.2.1. Warunkiem wydania uprawnienia instruktora INS jest posiadanie ważnego uprawnienia VLOS lub uprawnienia BVLOS, ukończenie szkolenia teoretycznego i szkolenia praktycznego lub spełnienie warunków, o których mowa w pkt 1.4.2.8, a także zdanie przed komisją egzaminacyjną egzaminu państwowego w zakresie uprawnienia instruktora INS oraz odbycie z wynikiem pozytywnym nadzorowanej praktyki instruktorskiej lub spełnienie warunków, o których mowa w pkt 1.4.2.8.

1.4.2.2. Szkolenie teoretyczne. Szkolenie teoretyczne do uzyskania uprawnienia instruktora INS obejmuje co najmniej 25 godzin wykładów i ćwiczeń z następujących przedmiotów:

- 1) pedagogika;
- 2) prawo lotnicze;
- 3) metodyka szkolenia;
- 4) zasady wykonywania lotów;
- 5) bezpieczeństwo wykonywania lotów;
- 6) pierwsza pomoc w nagłych wypadkach;
- 7) człowiek – możliwości i ograniczenia;
- 8) szczególne przypadki w locie – zagadnienia bezpieczeństwa wykonywania lotów.

1.4.2.3. Szkolenie praktyczne. Szkolenie praktyczne do uzyskania uprawnienia instruktora INS może być rozpoczęte po ukończeniu szkolenia lotniczego teoretycznego i obejmuje co najmniej 4 godziny ćwiczeń w ramach szkolenia naziemnego oraz co najmniej 10 lotów metodycznych w ramach szkolenia w powietrzu.

1.4.2.4. Szkolenie teoretyczne i szkolenie praktyczne powinno uwzględniać różnorodność bezzałogowych statków powietrznych, na których będą one prowadzone, oraz zróżnicowany stopień wiedzy, umiejętności i praktyki osób przystępujących do takich szkoleń.

1.4.2.5. Egzamin teoretyczny. Kandydat ubiegający się o uprawnienie instruktora INS powinien wykazać przed komisją egzaminacyjną podczas egzaminu teoretycznego, że posiada wiedzę w zakresie przedmiotów, o których mowa w pkt 1.4.2.2.

1.4.2.6. Egzamin praktyczny. Kandydat ubiegający się o uprawnienie instruktora INS powinien wykazać przed egzaminatorem praktycznym podczas egzaminu praktycznego, że posiada umiejętności niezbędne do prowadzenia szkolenia lotniczego do uzyskania świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO).

1.4.2.7. Nadzorowana praktyka instruktorska obejmuje wyszkolenie co najmniej 2 kandydatów do poziomu umożliwiającego uzyskanie przez nich świadectwa kwalifikacji operatora (UAVO).

1.4.2.8. Wymagania w zakresie ukończenia szkolenia teoretycznego, o których mowa w pkt 1.4.2.2, i wymagania w zakresie ukończenia szkolenia praktycznego, o których mowa w pkt 1.4.2.3, oraz odbycia z wynikiem pozytywnym nadzorowanej praktyki instruktorskiej, o której mowa w pkt 1.4.2.7, uważa się za spełnione w przypadku, gdy osoba ubiegająca się o uprawnienie instruktora INS posiada:

- 1) ważne uprawnienie instruktora INS wpisane do innego świadectwa kwalifikacji, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1–4 i 6 oraz ust. 2 pkt 1;
- 2) ważne uprawnienie instruktora (FI) wpisane do licencji, o której mowa w art. 94 ust. 6 pkt 1 lit. a–p ustawy.

Załącznik nr 2

SKRÓTY NAZW SPECJALNOŚCI CZŁONKÓW PERSONELU LOTNICZEGO I SYMBOLE ŚWIADECTW
KWALIFIKACJI ORAZ UPRAWNIEN DO NICH WPISYWANYCH

Tabela nr 1

Nazwa specjalności posiadacza świadectwa kwalifikacji		Symbol literowy świadectwa kwalifikacji	Symbol literowy uprawnień lotniczych, jakie są wpisywane do świadectwa kwalifikacji
pilot lotni	hang glider pilot	HGP	HG, INS, INS(G), TANDEM
pilot paralotni	paraglider pilot	PGP	PP, PPG, PPGG, INS, INS(G), TANDEM
pilot motolotni	powered hang glider pilot	PHGP	PHG(L), PHG(S), INS
pilot statku powietrznego o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg	ultralight aircraft pilot	UACP	UAP(L), UAP(S), UHP(L), UHP(S), UGLP, INS(A), INS(H), INS(GL)
operator bezałogowego statku powietrznego używanego w celach innych niż rekreacyjne i sportowe	unmanned aircraft vehicle operator	UAVO	VLOS, BVLOS, INS, UAV<5kg, UAV(A)<25kg, UAV(A)<150kg, UAV(H)<25kg, UAV(H)<150kg, UAV(AS)<25kg, UAV(AS)<150kg, UAV(MR)<25kg, UAV(MR)<150kg
skoczek spadochronowy	parachute jumper	PJ	PJ(B), PJ(C), PJ(D), TANDEM, INS, INS(SL), INS(AFF), INS(TANDEM), INS(G)
pilot wiatrakowcowy o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg	ultralight autogyro pilot	UAGP	UAG(L), UAG(S), INS
mechanik poświadczenia obsługi statków powietrznych	aircraft maintenance mechanic	MM	Wszystkie z tabeli nr 3

Tabela nr 2

Uprawnienia lotnicze wpisywane do świadectw kwalifikacji pilotów i skoczków spadochronowych			
Symbol literowy uprawnienia lotniczego wpisywanego do świadectwa kwalifikacji	Nazwa w języku polskim	Nazwa w języku angielskim	Symbol literowy świadectwa kwalifikacji, do którego jest wpisywane uprawnienie lotnicze
1	2	3	4
TANDEM	uprawnienie do wykonywania lotów albo skoków z pasażerem	Tandem	PJ, HGP, PGP
INS	uprawnienie instruktora	Instructor rating	HGP, PHGP, PGP, UACP, UAGP, UAVO, PJ
INS(A)	uprawnienie instruktora samolotu ultralekkiego	Instructor rating (aeroplane)	UACP
INS(H)	uprawnienie instruktora śmigłowca ultralekkiego	Instructor rating (helicopter)	UACP
INS(GL)	uprawnienie instruktora szybowca ultralekkiego	Instructor rating (glider)	UACP
INS(SL)	uprawnienie instruktora szkolenia metodą na linę	Instructor rating/static line	PJ

INS(AFF)	uprawnienie instruktora szkolenia metodą AFF	Instructor rating/AFF	PJ
INS(TANDEM)	uprawnienie instruktora szkolenia do uprawnienia TANDEM	Instructor rating/TANDEM	PJ
INS(G)	uprawnienie instruktora naziemnego	Ground Instructor rating	HGP, PGP, PJ
PJ(B)	uprawnienie klasy wyszkolenia B	class B	PJ
PJ(C)	uprawnienie klasy wyszkolenia C	class C	PJ
PJ(D)	uprawnienie klasy wyszkolenia D	class D	PJ
PP	uprawnienie podstawowe do pilotowania paralotni	Paraglider (rating)	PGP
PPG	uprawnienie podstawowe do pilotowania paralotni z napędem	Powered paraglider (rating)	PGP
PPGG	uprawnienie podstawowe do pilotowania motoparalotni	Powered paraglider with gear (rating)	PGP
UAP(L)	uprawnienie do pilotowania samolotu ultralekkiego lądowego	ultralight aeroplane (Land)	UACP
UAP(S)	uprawnienie do pilotowania samolotu ultralekkiego wodnego	ultralight aeroplane (Sea)	UACP
UHP(L)	uprawnienie do pilotowania śmigłowca ultralekkiego lądowego	ultralight helicopter (Land)	UACP
UHP(S)	uprawnienie do pilotowania śmigłowca ultralekkiego wodnego	ultralight helicopter (Sea)	UACP
UGLP	uprawnienie do pilotowania szybowca ultralekkiego (<i>rodzaj startu będzie wpisywany do dokumentacji osobistej pilota</i>)	ultralight glider pilot	UACP
HG	uprawnienie podstawowe do wykonywania lotów na lotni	hang glider rating	HGP
PHG(L)	uprawnienie podstawowe do wykonywania lotów na motolotni lądowej	powered hang glider rating (Land)	PHGP
PHG(S)	uprawnienie podstawowe do wykonywania lotów na motolotni wodnej	powered hang glider rating (Sea)	PHGP
UAG(L)	uprawnienie podstawowe do pilotowania wiatrakowca ultralekkiego lądowego	ultralight autogyro (Land) rating	UAGP
UAG(S)	uprawnienie podstawowe do pilotowania wiatrakowca ultralekkiego wodnego	ultralight autogyro (Sea) rating	UAGP
VLOS	uprawnienie podstawowe do wykonywania lotów w zasięgu wzroku	visual line of sight operations	UAVO
BVLOS	uprawnienie podstawowe do wykonywania lotów w zasięgu i poza zasięgiem wzroku	beyond visual line of sight operations	UAVO
UAV<5kg	uprawnienie dodatkowe na kategorię statku powietrznego bezzałogowy statek powietrzny o masie startowej nie większej niż 5 kg	unmanned aerial vehicle up to 5kg	UAVO
UAV(A)<25kg	uprawnienie dodatkowe na kategorię statku powietrznego samolot bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg	unmanned aeroplane up to 25 kg	UAVO
UAV(A)<150kg	uprawnienie dodatkowe na kategorię statku powietrznego samolot bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg	unmanned aeroplane up to 150 kg	UAVO
UAV(H)<25kg	uprawnienie dodatkowe na kategorię statku powietrznego śmigłowca bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg	unmanned helicopter up to 25 kg	UAVO
UAV(H)<150kg	uprawnienie dodatkowe na kategorię statku powietrznego śmigłowca bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg	unmanned helicopter up to 150 kg	UAVO

UAV(AS)<25kg	uprawnienie dodatkowe na kategorię statku powietrznego aerostat bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg	unmanned aerostat up to 25 kg	UAVO
UAV(AS)<150kg	uprawnienie dodatkowe na kategorię statku powietrznego aerostat bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg	unmanned aerostat up to 150 kg	UAVO
UAV(MR)<25kg	uprawnienie dodatkowe na kategorię statku powietrznego wielowirnikowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 25 kg	unmanned multi rotor up to 25 kg	UAVO
UAV(MR)<150kg	uprawnienie dodatkowe na kategorię statku powietrznego wielowirnikowiec bezzałogowy o masie startowej nie większej niż 150 kg	unmanned multi rotor up to 150 kg	UAVO

Tabela nr 3

Uprawnienia lotnicze wpisywane do świadectwa kwalifikacji mechanika poświadczenia obsługi statków powietrznych (MM)		
Symbol literowy uprawnienia lotniczego wpisywanego do świadectwa kwalifikacji	Nazwa w języku polskim	Nazwa w języku angielskim
AFPP(A)	uprawnienie dotyczące płatowca, zespołu napędowego i systemów elektrycznych samolotu o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg	Airframe, power plant and electrical systems of aeroplane of weight no more than 495 kg (rating)
AFPP(H)	uprawnienie dotyczące płatowca, zespołu napędowego i systemów elektrycznych śmigłowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg	Airframe, power plant and electrical systems of helicopter of weight no more than 495 kg (rating)
AFPP(AG)	uprawnienie dotyczące płatowca, zespołu napędowego i systemów elektrycznych wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg	Airframe, power plant and electrical systems of autogyro of weight no more than 560 kg (rating)
AV	uprawnienie dotyczące awioniki samolotu i śmigłowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg, oraz wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg	Avionics of aeroplane and helicopter of weight no more than 495 kg and autogyro of weight no more 560 kg (rating)
TM(A)	uprawnienie dotyczące samolotu o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg, jako całości	Totality of aeroplane of weight no more than 495 kg (rating)
TM(H)	uprawnienie dotyczące śmigłowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 495 kg, jako całości	Totality of helicopter of weight no more than 495 kg (rating)
TM(AG)	uprawnienie dotyczące wiatrakowca o maksymalnej masie startowej (MTOM) do 560 kg, jako całości	Totality of autogyro of weight no more than 560 kg (rating)
TM(HG)	uprawnienie dotyczące lotni jako całości	Totality of hang glider (rating)
TM(PHG)	uprawnienie dotyczące motolotni jako całości	Totality of powered hang glider (rating)
TM(PG)	uprawnienie dotyczące paralotni jako całości	Totality of paraglider (rating)
TM(PPGG)	uprawnienie dotyczące motoparalotni jako całości	Totality of powered paraglider with gear (rating)
TM(P)	uprawnienie dotyczące spadochronu jako całości	Totality of parachute (rating)
TM(UGL)	uprawnienie dotyczące szybowca ultralekkiego jako całości	Totality of ultralight glider